

FONTAINE, Henry (Antwerpen 5 april 1857 – Antwerpen 23 december 1923).

Begon als koorknaap aan de Antwerpse kathedraal, zong mee in het koor van de Société de Musique en studeerde zang aan het Brusselse conservatorium. Na zijn debuut in Parijs en een korte carrière bij de Concerts Padeloups en Lamoureux keerde Fontaine naar Antwerpen terug en werd hij in 1883 leraar aan de Vlaamsche Muziekschool. Aangespoord door Paul Billiet vroeg hij op 20 februari

1893 aan het Antwerpse gemeentebestuur een toelage van 18.000 frank om in het **Nederlandsch Lyrisch Tooneel** naast de lyrische drama's ook opera's uit te voeren. Hij vond dat zijn zangklas voldoende koristen en zangers had afgeleverd om een Vlaamse opera-instelling uit te bouwen. Zijn vraag werd door **Peter Benoit** op 15 maart 1893 ondersteund met een brief aan **Jan van Rijswijk** en op 3 oktober 1893 kon het operagezelschap van start gaan. Het directeurschap werd waargenomen door **Fontaine** én **Edward Keurvels**, die verantwoordelijk was voor de lyrische drama's. Niettegenstaande de beperkte financiële middelen wou **Fontaine** een volwaardig Vlaams alternatief bieden voor het **Théâtre royal** en het nationale Slavische, Duitse, Scandinavische en Vlaamse muziektheater een podium geven. **Fontaine** beschouwde de opera als een instrument van de V.B. en dus werkte hij principieel met Vlaamse zangers in eigen, in het Nederlands gezongen producties. Het gezelschap opende veelbetekenend met *De Vrijshutter* van **C.M. von Weber** (met **Fontaine** in de rol van **Kaspar**) en met het lyrisch drama *Wilhelm Tell* van **Carl Reinecke**. Voor zijn inzet voor de Vlaamse opera werd **Fontaine** op 13 maart 1894 gevierd met een gala-uitvoering van het eerste bedrijf uit *De Vrijshutter* en de integrale *De vliegende Hollander*, dit in aanwezigheid van **Siegfried Wagner**. **Fontaine** wou samen met **Benoit** de opera uitbouwen tot het equivalent van het **Festspielhaus** in **Bayreuth** en hij bracht dan ook verschillende Vlaamse **Wagnerpremières**. Daarin zong **Fontaine** zelf een aantal belangrijke rollen, maar hij zou vooral furore maken als **Rabo** in *De Herbergprinses* van **Jan Blockx**.

In 1898 nam **Fontaine** ontslag als directeur wegens wrijvingen met **Keurvels**, die nog steeds het lyrisch drama boven de opera verkoos. Maar in 1909 werd hij een tweede maal directeur van de **Koninklijke Vlaamse Opera**. In zijn tweede ambstermijn bracht **Fontaine** meer populair werk, wat hem toeliet de extra inkomsten te investeren in prestigieuze projecten. Zo bracht hij in maart 1910 met de steun van de Antwerpse tak van het **Algemeen-Nederlands Verbond** tweemaal **Richard Wagners** *De Ring van den neveling*, volledig in eigen productie. In andere **Wagnerproducties** moest hij onder druk van de gevierde **Wagnerzanger Ernest van Dijck** tegen zijn zin sporadisch een Duitse dirigent of buitenlandse solist toelaten. Tijdens de oorlogsjaren hield **Fontaine** de opera gesloten, al begon hij het seizoen 1918-1919 nog voor de bevrijding. Na de oorlog meed hij aanvankelijk het Duitse repertoire en bracht hij meer Franse opera's. **Fontaine** nam ontslag in 1921, nadat de opera een heel seizoen gesloten was gebleven wegens een conflict met het **Toonkunstenaarssyndicaat**. Naast zijn operawerk was **Fontaine** ook een veelgevraagd passie- en oratoriumzanger. In **Benoits** oratoria vertolkte hij verschillende basrollen (zoals in 1903 en 1905 de **Spot-**

geest in *De Oorlog*). Tijdens zijn recitals in het buitenland aarzelde hij niet om Vlaamse liederen op het programma te zetten.

LITERATUUR: P. Billiet, *Hoe en door wie het Nederlandsch Lyrisch Tooneel en de Vlaamsche Opera te Antwerpen werden gesticht*, 1918; – A. Monet, *Een halve eeuw Nederlandsch Lyrisch Tooneel en Vlaamsche Opera te Antwerpen*, 1939; – A.M. Pols, *Vijftig jaar Vlaamsche Opera*, 1943; – R. Verbruggen, *Koninklijke Vlaamse Opera Antwerpen. Gedenkklanken 1893-1963*, 1965; – K. Wauters, *Wagner en Vlaanderen. 1844-1914*, 1983.

ILLUSTRATIE(S), zie: Koninklijke Vlaamse Opera (1ste rij).

JAN DEWILDE